

MAKABELER'İN DÖRDÜNCÜ KİTABI

GİRİŞ

Makabeler 'in Dördüncü Kitabı Yerus alim 'in yıkılmasından önce yazılmıştır. Ahlaksal bir deneme olarak kaleme alınmıştır. Çekilen sıkıntılara karşı aklın üstünlüğünü anlatmaktadır.

Ana Hatlar

1:1-3:19 Aklın  st nl   

4:1 -26 Antiyokus 'un baskısı

5:1-7:23 K hin Elazar'ın şehit düşmesi

8:1-18:24 Yedi kardeřle annelerinin çektiği işkence

Yazarın İçini Tanımlaması

1 şimdi ele alacağım konu oldukça felsefidir. İnanca ba lı aklın duygulara egemen olup olmasın ı içerir. Bu nedenle felsefeye çok  zen göstermenizi önermem yerinde olur.

²  nk  bilgi arayışında olanlar için bu konu yaşamsal bir önem taşımaktadır. Ayrıca en yüce erdeme övgüyü içerir. Tabii ki burada akılcı düşünmekten söz ediyorum.

³⁻⁴E er aklın, özdenetimi engelleyen şehvet ve oburluk gibi duyguları denetim altında tuttuğu açıksa, aklın adaleti saptıran kötü niyet gibi ve cesaretin yolunda birer engel olarak duran öfke, korku ve acı gibi duygulara egemen olduğu da açıktır.

⁵Belki bazıları, "Akıl duyguları denetim altında tutuyorsa neden unutkanlık ve bilgisizlik üzerinde etkin olmuyor" diye sorabilirler. Mantık yürütme çabaları gülünçtür.

⁶  nk  akıl kendi duygularına değil, özdenetim, adalet ve cesarete karşı olan duygulara egemendir. Burada amaç onları yok etmek değil, kendimizi onlara kap-tırmamaktır.

⁷ ok sayıda çeşitli örneklerle aklın duygulardan üstün olduğunu size kanıtlayabilirim.

⁸Fakat bunu en iyi biçimde, erdem uğruna  len Elazar, yedi kardeş ve annelerinin asil cesaretlerini örnek vererek gösterebilirim.

⁹Bunların hepsi, ölüme yol açan acıları hor görerek aklın duygulara egemen olduğunu gösterdiler.

¹⁰Bu yıldönümünde erdemleri için anneleriyle birlikte iyilik ve soyluluk uğruna ölenleri  vmem yerindedir, ama aynı zamanda taşıdıkları onurdan dolayı onları kutsanmış diye  a ırıyorum.

¹¹Herkes, onlara işkence edenler bile cesaretleri ve dayanıklılıkları karşısında hayran kaldılar. Ulusları üzerinde kurulan zorba hükümetin düşmesine de neden oldular. Dayanma güçleriyle zalim hükümdarı yendiler ve böylece onlar aracılığıyla kendi toprakları paklandı.

¹²Birazdan bunları anlatma olanağını bulacağım, ama alışkanlığım olduğu üzere temel ilkelerimle başlayacak, tüm bilgeliğe sahip olan Tanrı'yı yüceltecek ve sonra onların öyküsüne döneceğim.

Aklın Üstünlüğü

¹³Bu nedenle araştırma konumuz aklın duygulara egemen olup olmadığıdır.

¹⁴Biz aklın ve duygunun tam ne olduğuna, duygunun kaç tür olduğuna ve aklın bunların üzerinde egemen olup olmadığına karar vereceğiz.

¹⁵Akıl yürütme, sağlam bir mantıkla bilgece yaşamı seçen zihindir.

¹⁶Bilgelik ise, insani ve ilahi konuların ve bunların nedenlerinin bilgisidir.

¹⁷Bu da işimize yarayacak insansal sorunlar ve ilahi konuları saygıyla öğrenmemizi sağlayan yasa üzerindeki eğitimidir.

¹⁸Bilgeliğin türleri şunlardır: Mantıklı düşünme, adalet, cesaret ve özdenetim.

¹⁹Mantıklı düşünme bunların tümünden üstündür, çünkü bunun aracılığıyla akıl duygulara egemen olur.

²⁰En kapsamlı iki duygu türü zevk ve acıdır. Doğal olarak her ikisi de beden ve ruhla ilgilidir.

²¹Hem zevk hem de acı duygularının birçok sonucu vardır.

²²Bu nedenle arzu zevkin önünden gider, haz da ardından gelir.

²³Korku acının önünden gider, üzüntü ardından gelir.

²⁴İnsan bu deneyimin üzerinde düşündüğünde anlayacağı gibi öfke, zevk ve acıyı içeren bir duygudur.

²⁵Zevkin kendisinde kötülüğe eğilim vardır. Bu, tüm duyguların en karışığıdır.

²⁶⁻²⁷Ruhta bu kendini beğenmişlik, açgözlülük, şöhrete susamışlık, rekabet ve kötü niyet olarak görünür; bedende de oburluk, gelişigüzel yemek yeme ve kendi kendine ziyafet çekmedir.

²⁸⁻²⁹Zevk ile acı beden ve ruhta gelişen iki bitki olduğu gibi bu bitkilerin de birçok sürgünü vardır. Usta budayıcı olan akıl bu sürgünleri birer birer keser, bağlar, yabani otlardan ayıklar, iyice sular ve böylece alışkanlık ve duygulardan oluşan ormanı evcilleştirir.

³⁰Dolayısıyla akıl duyguların egemeni, ama erdemlerin kılavuzudur.

Şimdi ilk olarak akılcı düşünmenin, özdenetimin dizginleyici gücü aracılığıyla duygulara egemen olduğunu gözlemleyin.

³¹demek ki özdenetim arzulara egemendir.

³²Arzuların bazıları zihinsel, bazıları fizikseldir ve aklın her ikisini de yönettiği açıktır.

³³Yoksa canımız yasak yiyecekleri çektiğinde kendimizi onlardan alacağımız zevklerden yoksun kılmamız başka nasıl açıklanabilir? Bu aklın istekten daha üstün olmasından dolayı değil mi? Ben öyle düşünüyorum.

³⁴Canımız yasanın bize yasakladığı deniz ürünlerini, kuşları, hayvanları ve diğer yemekleri çektiği zaman kendimizi tutmamızın nedeni, aklın üstünlüğüdür.

³⁵Çünkü duyguların iştahları ölçülü akıl tarafından engellenip kontrol edilir. Bedenin tüm güdülerini akıl tarafından dizginlenir.

Yasanın Akıl ile Uyum

2 Aklın güzellikten zevk alma arzularına yenik düşmesi neden hayret vericidir?

²Ölçülü bir tutum sergileyen Yusuf un övülmesi kesinlikle bundan kaynaklanıyor. Çünkü akıl gücüyle cinsel arzunun üstesinden geldi.

³Gençliğinin ve cinsel gücünün doruğundayken isteklerinin azgınlığını aklıyla denetim altına aldı.

⁴Aklın, yalnız cinsel isteğin azgınlığı değil, her tür isteğin üstesinden gelecek güçte olduğu kanıtlanmıştır.

⁵Yasanın, "Komşunun karısına ve başka hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin" demesinin nedeni budur.

⁶Aslında yasanın aç gözlü olmamamızı söylemesi, aklın istekleri denetim altına alacak güçte olduğunu kanıtlamamı kolaylaştırıyor. İnsanın adil davranmasını engelleyen duygular da aynıdır.

⁷Eğer akıl duyguların efendisi değilse sürekli tek başına yemek yemeye bağımlı, obur ya da sarhoş bir kişinin daha iyi bir yol öğrenmesi açıklanamaz ki.

⁸Bunun için bir insan yasaya göre yaşamayı benimser benimsemez parayı seven biri olsa da, doğal yanlarına aykırı davranıp ihtiyacı olanlara faizsiz borç vermeye ve yedinci yıl gelince borcu iptal etmeye zorlanır.

⁹Birisi açgözlüyse de, hasattan arta kalanı ve bağda kalan son üzümleri toplamaması için yasa akıl aracılığıyla o kişiyi yönetir. Diğer konuların tümünde de aklın duygulardan üstün olduğunu anlarız.

¹⁰Yasa anne babalar için duyulan sevgiden o kadar üstündür ki, onlar için erdem bırakılmaz.

¹¹Kişinin karısına olan sevgisinden de üstündür. Çünkü yasaya uymadığında onu azarlar.

¹²Çocuklara olan sevgisinden de üstün. Çünkü yaramazlıkları yüzünden onları cezalandırır.

¹³Arkadaş ilişkilerinde de egemendir. Çünkü kötülük yaptıklarında onları da azarlar.

¹⁴Aklın yasa aracılığıyla düşmanlığın üstesinden bile gelmesine şaşmayın. Düşmanın meyve ağaçları kesilmez, tersine düşmanın mülkü yağmacılardan korunur, yıkılanın yeniden inşa edilmesi için yardım edilir.

¹⁵Aklın, güce sahip olma arzusu, kendini beğenmişlik, böbürlenme, kibir ve kötü niyet gibi daha vahşi duygulara bile egemen olduğu açıktır.

¹⁶Çünkü akıl, öfkeye egemen olup onu nasıl geri çevirirse bu yıkıcı duyguların tümünü reddeder.

¹⁷Musa Datanla Aviram'a öfkelendiğinde onlara karşı öfkeyle hiçbir şey yapmadı, ama akıl yoluyla öfkesini denetim altına aldı.

¹⁸Çünkü söylediğim gibi, ölçülü akıl, duyguların bazılarını düzeltip diğerlerini güçsüz kılarak üstün gelecek güçtedir.

¹⁹Yoksa çok bilge babamız Yakup, Şimon ile Levi'nin Şekemliler oymağının tümünü mantıksızca katletmeleri için "Lanet olsun öfkelerine" diyerek onları neden kınasın?

²⁰Eğer akıl öfkeyi denetim altına alacak güçte olmasaydı böyle konuşmazdı.

²¹⁻²²Tanrı insanları biçimlendirdiğinde içlerine duygular ve eğilimler yerleştirdi, ama aynı zamanda tüm bunların kutsal yöneticisi olarak duygular arasında akılı taçlandırdı.

²³Akla yasayı verdi; buna bağlı olarak yaşayan, ölçülü, adil, iyi ve cesur olan bir egemenlikte hüküm sürecektir.

²⁴Birisi şöyle bir soru sorabilir: "Eğer akıl duyguların efendisiyse nasıl oluyor da unutkanlık ve bilgisizliği denetim altına alamıyor?"

3 Fakat böyle bir tez bütünüyle saçma; çünkü aklın kendi duygularına değil bedeninkine egemen olduğu açıktır.

²Hiçbirimiz böyle bir isteği yok edemez, ama bu isteğe tutsak olmamamız için akıl bize yol gösterir.

³Hiçbirimiz öfkeyi zihnimizden söküp atamayız, ama akıl öfkeyi denetim altına almamızda bize yardım eder.

⁴Hiçbirimiz kötü düşünceleri yok edemez, ama kötülüğe yenik düşmememiz için akıl yanımızda ona karşı savaşır.

⁵Çünkü akıl duyguların kökünü kurutmaz, ama onları karşılar.

Kral Davut'un Susaması

⁶Şimdi bu Kral Davut'un susamasıyla ilgili öyküyle daha iyi açıklanabilir.

⁷Davut bütün gün Filistliler'e saldırmış ve kendi ulusundan askerlerle birlikte onların birçoğunu öldürmüştü.

⁸Daha sonra karanlık bastığında atalarımızın tüm ordusunun çevresinde ordugah kurduğu krallık çadırına ter içinde ve bitkin bir durumda vardı.

⁹⁻¹⁰Diğerlerinin hepsi yemekteydi ama kral çok susamıştı. Orada bol su kaynakları olmasına rağmen susuzluğunu gideremiyordu.

¹¹Düşmanın elindeki bölgede bulunan su için duyduğu mantıksızca arzu nedeniyle acı çekiyor, deli oluyor, yanıyor, tutuşuyordu.

¹²Kralın özleminden dolayı korumaları acı acı yakındıkları zaman genç ve gözü pek iki asker tepeden tırnağa silahlanıp yanlarına bir sürahi alarak kralın isteğini yerine getirmek için düşman siperlerinin ardına geçtiler.

¹³⁻¹⁴Kapıdaki nöbetçiler tarafından görülmeden düşman ordugahına cesaretle girip pınarı aramaya koyuldular. Bulunca oradan krala su getirdiler.

¹⁵Fakat Davut susuzluktan yanıp tutuştuğu halde kanla eşit değere sahip olan bu suyu içmeyi canı için korkunç bir tehlike olarak gördü.

¹⁶Bu nedenle arzusuna karşı aklını kullanıp bu suyu Tanrı'ya bir sunu olarak yere döktü.

¹⁷Çünkü ölçülü akıl, duyguların dürtülerini yenip büyük tutkuların ateşini söndürebilir.

¹⁸Aşırı olsa da bedensel acıların üstesinden gelebilir ve aklının soyluluğuyla duyguların egemen olma çabalarını hor görür.

Tapınak Hazinesine Karşı Bir Saldırı

¹⁹Şimdi ele alacağımız olay bize ölçülü akıl konusunda örnek olacak bir öyküdür.

²⁰Atalarımızın, yasaya uymalarından dolayı sağlam bir barışın meyvelerinden yararlandıkları ve Asya Kralı Seleukus Nikanor'un hem tapınak hizmetleri için onlara para sağladığı hem de uluslarını benimsediği başarılı bir dönemdi.

²¹Tam o sırada bazı kişiler kamu düzenine karşı bir devrim girişiminde bulunup çok çeşitli felaketlere neden oldular.

4 Ömür boyu başkâhin olarak atanmış, iyi ve soylu biri olan Oniyasın siyasal karşıtı Simon adında bir adam vardı. Her türlü iftirada bulunmasına karşın Oniyas'ı halkın gözünden düşüremedi ve sonra ülkesine ihanet etmek amacıyla oradan ayrıldı.

²⁻³Suriye, Fenike ve Kilikya valisi olan Apolonyus'a gelip, "Kralın hükümetine olan bağlılığımdan dolayı tapınağa değil, aslında Kral Seleukus'a ait olan on binlerce paranın Yeruşalim hazinelerinde özel kişilerin adına saklandığını bildirmek üzere geldim" dedi.

⁴Apolonyus tüm ayrıntılarını öğrendikten sonra krala olan hizmetinden dolayı Simon'u övdü ve söz konusu büyük hazineyi bildirmek üzere Seleukus'un yanına gitti.

⁵Sorunu çözmek için yetki alır almaz lanetli Simon'un eşliğinde çok güçlü bir orduyla birlikte ülkemizin üstüne yürüdü.

⁶Hazinede bulunan özel paralara el koymak için kraldan yetki alarak geldiğini bildirdi.

⁷Kutsal hazineye para emanet edenlerin bundan yoksun bırakılmalarının ayıp olduğunu düşünerek insanlar şiddetle karşı çıktı ve bunu engellemek için ellerinden geleni yaptı.

⁸Fakat Apolonyus tehditler savurarak tapınağa doğru ilerlemeyi sürdürdü.

⁹⁻¹⁰Kâhinler, kadınlar ve çocuklar hep birlikte hor görülen kutsal yere kalkan olması için Tanrı'ya yalvarırken ve Apolonyus ordusuyla paraya el koymak üzere ilerlerken gökte silahlarından şimşek çakan atlı melekler görüldü. Onları büyük bir korkuyla sarstı ve tir tir titremelerine neden oldu.

¹¹Bunun üzerine Apolonyus herkese açık olan tapınak alanında ölü gibi yere çöküp ellerini göğse kaldırarak gözyaşlarıyla yalvardı. İbraniler'den göksel ordu gazabını yatıştırsın diye kendisi için dua etmelerini diledi.

¹²Ölümü gerektiren bir günah işlediğini ve eğer canı bağışlanırsa bu kutsal yerin büyüklüğünü bütün insanların önünde öveceğini söyledi.

¹³Kral Seleukus, Apolonyus'un tanrısal adalet değil insani ihanete uğradığını düşünmesin diye bu sözlerden etkilenen Başkâhin Oniyas, kuşkularına rağmen, onun için dua etti.

¹⁴Tüm beklentilerini aşan bir biçimde kurtulan Apolonyus başına gelen her şeyi krala bildirmek için ayrıldı.

Antiyokus Yahudiler'e Zulmediyor

¹⁵Kral Seleukus öldüğünde kötü ve kibirli bir insan olan oğlu Antiyokus Epifanes tahta geçti.

¹⁶Oniyas'ı başkâhinlikten alıp Oniyas'ın kardeşi Yason'u başkâhin olarak atadı.

¹⁷Eğer Yason başkâhin unvanı kendisine verilirse krala yılda üç bin altı yüz altmış talant ödeyeceğini söylemişti.

¹⁸Bu nedenle kral onu başkâhin ve ulusun önderi olarak atadı.

¹⁹⁻²⁰Yason, yasayı çiğneyecek şekilde ulusumuzun yaşam biçimini ve yönetimini öylesine değiştirdi ki, tapınak hizmetini ortadan kaldırmakla kalmadı, aynı zamanda anavatanımızın en yüksek yerinin tam ortasında öğrencilerin çırılçıplak bir şekilde çalıştıkları bir spor okulu kurdu.

²¹Yapılanlar yüzünden Tanrı'nın adaleti gazaba geldi, Antiyokus'un onlara karşı savaşmasını sağladı.

²²⁻²³Çünkü Mısır'da Ptolemais'e karşı savaşırken kendi ölümüne ilişkin bir söylentinin yayıldığını, Yerusâlim halkının buna çok sevindiğini duydu. Hemen onların üstüne yürüdü, onları yağmaladıktan sonra atalarının yasasına uyanların yakalanması durumunda öldürölmelerini buyurdu.

²⁴⁻²⁵Duyurduğu buyruklarla halkın yasaya bağlılığını yok edemediğini ve bütün tehditleriyle cezalarının onlar tarafından umursanmadığını gördü. Halkın umursamazlığı, çecekleri cezayı daha önceden bildikleri halde oğullarını sünnet ettikleri için kadınların bebekleriyle birlikte yüksek uçurumlardan aşağı atılması boyutuna vardı.

²⁶Buyrukları halk tarafından hor görölünce işkence aracılığıyla herkesi Yahudiliği inkar etmeye ve yasaya uygun olmayan yemekleri yemeye zorlamaya çalıştı.

Antiyokus Elazar ile Karşılaşıyor

5 ¹⁻²Etrafı silahlı askerlerle çevrili danışmanlarıyla birlikte yüksek bir yerde duran zalim Antiyokus, korumalarına her Yahudi'yi yakalayıp putlara sunulmuş yemekleri ve domuz eti yemekleri için onları zorlamalarını buyurdu.

³Kirli yiyecekleri yemeye istekli olmayanlar işkence aleti üzerinde gerilip öldürölecekti.

⁴Birçok insan toplandıktan sonra topluluğun önderi Elazar adında bir adam kralın önüne getirildi. Kâhinlik eden bir aileden gelen bu adam, felsefesinden dolayı zalim hükümdarın sarayında iyi tanınan, yaşı ilerlemiş, yasa konusunda bilgili biriydi.

⁵⁻⁶Onu görünce Antiyokus şöyle dedi: "İhtiyar, sana işkence etmeye başlamadan önce domuz eti yiyip kendini kurtarmanı öneriyorum.

⁷Çünkü yaşına ve ağarmış saçlarına saygım var. Bunlara uzun zamandır sahip olmana karşın, Yahudiler'in dinine uyman, senin gerçek bir filozof olmadığını gösteriyor.

⁸Madem doğa bize bu hayvanın güzel etini verdi, sen neden onu yemekten sakınıyorsun?

⁹Utanç verici olmayan lezzetli şeylerin tadına varmamak ahmaklıktır, doğanın armağanlarını hor görmek yanlışır.

¹⁰Gerçek konusunda kibirli bir görüşe tutunarak kendi yararına beni hor görmeye devam edersen çok daha akılsız bir iş yapmış olacağı benziyorsun.

¹¹⁻¹²Aptalca felsefenin sana verdiği uykudan uyanıp boş düşüncelerini dağıtıp, yaşına daha uygun bir görüş benimse. Yararlılık konusundaki gerçeğe göre felsefe yaparak yaşlılığına acı ve benim insancıl öğüdüme kulak ver.

¹³Şunu iyice düşün: Dininize bakan bir güç varsa, seni başkalarının zoruyla işlediğın günahlardan sorumlu tutmaz."

¹⁴Zalim hükümdar onu bu şekilde yasa uyarınca kirli sayılan et yemeye teşvik ettiğinde Elazar söz istedi.

¹⁵Konuşmasına izin verildiğı zaman halka şöyle seslenmeye başladı:

¹⁶"Ey Antiyokus, hayatımıza Tanrı'nın yasasıyla yön vermeye karar veren bizler, yasaya itaat etmemizden daha güçlü bir zorlamanın olmadığını düşünüyoruz.

¹⁷Bu yüzden bunu hiç bir şekilde çiğnemememiz gerekir.

¹⁸Yasamız, sandığınız gibi, gerçekten tanrısal olmasaydı ve bizi bunu yanlışlıkla tanrısal olarak kabul etseydik bile, yine de kutsallık konusundaki ünümüzü hiçe saymamız doğru olmazdı.

¹⁹Bu nedenle yasaca kirli yiyecekleri yememizin küçük bir günah olacağını sanmayın.

²⁰⁻²¹Mesele küçük de olsa, büyük de olsa yasayı çiğnemenin önemi aynıdır. Çünkü her iki durumda yasa eşit bir şekilde hor görülmüş olur.

²²Felsefemize göre yaşamak mantıksızmış gibi onunla alay ediyorsun.

²³Fakat yasa, tüm zevk ve isteklerden üstün olmamız için bize özdenetim öğretir ve her tür acıyı çekmeye razı olup bunlara dayanmamız için bizi cesaret konusunda eğitir.

²⁴Tüm işlerimizde tarafsız olmamız için adalet konusunda bizi eğitir. Yaşayan tek Tanrı'ya gereken saygıyla tapınmamız için bize kutsallığı öğretir.

²⁵"Bu yüzden yasaca kirli yiyecekleri yemeyiz. Çünkü yasanın Tanrı tarafından verildiğine inanırız. Yeryüzünü Yaratan'ın bize yasayı vermesiyle tüm doğaya ve bize merhamet gösterdiğini biliyoruz.

²⁶Yaşantımız için en uygun olanı yememize izin verdi, ama zarar verecek etleri yememizi yasakladı.

²⁷Yasayı çiğnememiz için bize baskı yapman ve bunu bizimle alay edebileceğiniz bir şekilde nefret ettiğimiz kirli yiyecekleri yemeye zorlayarak yapman büyük zorbalık olur.

²⁸⁻³⁰Gözlerimi çıkarıp bağırsaklarımı ateşle yaksan bile bana gülecek fırsatın olmayacak. Atalarımın yasaya uyma konusundaki kutsal sözlerine karşı gelmeyeceğim.

³¹Kutsallık uğruna akıllı davranamayacak kadar yaşlı ve korkak değilim.

³²Haydi, işkence aletlerinizi hazırlayın, ateşi körükleyin!

³³Atalarımızın yasasını çiğneyecek kadar kendi yaşlılığıma acımıyorum.

³⁴Ey beni eğiten yasa, sana ihanet etmem! Ey güzelim özdenetim, seni inkar etmem!

³⁵Felsefeye dayalı akıl, seni utandırmayacağım. Onurlu kâhinlik ve yasa bilgililiği, seni yadsımayacağım.

³⁶Sen ey kral, yasaya göre yaşadığım uzun ömrümü ve yaşlılığımın onurlu ağzını kirletemeyeceksin.

³⁷Atalarım ölüm pahasına olsa bile sizin şiddetinizden korkmayan biri olarak beni tertemiz teslim alacaklar.

³⁸Tanrısızlara zulmedebilirsiniz, ama ne sözleriniz ne de eylemleriniz dinsel ilkelerime egemen olamaz."

Elazar 'ın Şehit Düşmesi

6Elazar zalim hükümdarın söylediklerine bu güzel sözlerle karşılık verdikten sonra yakınındaki korumalar onu işkence aletlerine doğru şiddetle sürüklediler.

²Önce yaşlı adamı soydular, ama Tanrı sayarlığının zarafetiyle hâlâ giyinik duruyordu.

³⁻⁴Kollarını bağladıktan sonra onun yüzüne bakan bir görevli, "Kralın buyruklarına itaat et!" diye bağırırken onu kırbaçlamaya başladılar.

⁵⁻⁶Fakat yaşlı adam gözlerini göğe kaldırmıştı. Kırbaçlar altında bedeni lime lime ediliyor, kanı oluk oluk akıyor olmasına karşın bu cesur ve asil adam Elazar'a yaraşır bir biçimde sanki bir düşte işkence görüyormuş gibi kılı oynamadı.

⁷Bedeni acılara dayanamayıp yere yığıldığı halde aklı şaşmaz bir berraklığı sergiledi.

⁸Düştükten sonra zalim korumalardan biri yanına gidip ayağa kalsın diye karnına tekme atmaya başladı.

⁹Fakat o acıya katlandı, cezayı hor gördü ve işkenceye dayandı.

¹⁰Yaşlı adam dövülürken soylu bir sporcu gibi işkencecilerine galip geldi.

¹¹Hatta güçlükle nefes almasına ve terler içinde kalmasına karşın yürekliliğiyle kendisine işkence edenleri bile şaşkına çevirdi.

¹²⁻¹⁴O sırada kralın çevresindekilerden bazıları yaşlılığına acıdıkları için ve eski arkadaşlıklarından kaynaklanan yakınlık duygularıyla onun dayanma gücüne duydukları hayranlıktan dolayı yanına gelip, "Elazar, bu kötü şeylerden ötürü kendini neden akılsızca yok ediyorsun" diye sordular,

¹⁵"Önüne pişmiş et koyacağız; domuz eti yemiş gibi yapıp kendini kurtar."

¹⁶Fakat bu öneri kendisine daha da çok işkence ediliyormuş gibi geldi ve yüksek sesle şöyle bağırdı:

¹⁷"İbrahim'in çocukları, korkumuzdan dolayı bize yakışmayan bir rolü oynamak gibi bir alçaklığa düşmeyelim.

¹⁸⁻¹⁹Çünkü bu ileri yaşa gelene kadar gerçeğe uygun bir yaşam sürdürüp yasaya uygun yaşamının getirdiği onuru zedelemekten yaşamış olmamıza karşın, şimdi yolumuzu değiştirmemiz akılsızlık olur. Yasaca kirli yemekleri yiyerek gençlere kötü bir örnek olursak, onları Tanrı'ya karşı saygısızlığa teşvik etmiş oluruz.

²⁰⁻²¹Korkaklığımızdan ötürü daha uzun bir süre hayatta kalıp bu süre boyunca herkesin önünde gülünç duruma düşersek ve göksel yaşamız için ölüme kadar dayanmadığımız için zalim hükümdar tarafından adam sayımlayarak hor görülürsek ayıp etmiş oluruz.

²²Bu nedenle, ey İbrahim'in çocukları, dininiz için soylu bir tavırla ölün!

²³Ya siz zalim hükümdarın korumaları neden oyalanıyorsunuz?"

²⁴Bu acılar karşısında ne kadar cesur olduğunu ve acılarından etkilenmediğini görünce korumalar onu ateşin yanına götürdüler.

²⁵Orada kötülük yapmak üzere tasarlanmış aletlerle onu yaktılar. Yere atıp burnuna pis kokulu sıvılar döktüler.

²⁶⁻²⁷Kemiklerine kadar yakılıp ölmek üzereyken gözlerini Tanrı'ya dikerek, "Ey Tanrı, kendimi kurtarabileceğim halde senin yasan için yakıcı acılar içinde öldüğümü biliyorsun.

²⁸Halkına merhamet et ve bizim cezamız onlar için yeterli görülsün.

²⁹Benim kanım onların arınmaları olsun ve onların yaşamlarına karşılık olarak benim canımı al" dedi.

³⁰Bunları söyledikten sonra bu kutsal adam işkenceler içinde soylu bir tavırla öldü. Ölümün acıları içinde bile yasa uğruna akıl sayesinde direnme gücüne kavuştu.

³¹Açıkça görülüyor ki, adanmış akıl duygulara egemendir.

³²Çünkü eğer duygular aklın üstesinden gelseydi, onların üstünlüğüne tanıklık ederdik.

³³Fakat akıl duyguları yendiğine göre haklı olarak yönetme gücünün akılda olduğu söyleriz.

³⁴Bedensel acılardan üstün olduğunu gördüğümüzde aklın üstünlüğünü tanımamız yerindedir. Bunu yadsımak gülünç olurdu.

³⁵Aklın yalnızca acılara egemen olduğunu değil, aynı zamanda zevklere de üstün geldiğini ve onlara ödün vermediğini kanıtlamış bulunuyorum.

Elazar İçin Bir Övgü Sözü

7 Atamız Elazar'ın akli becerikli bir kaptan gibi inanç gemisini duygular denizinde yönlendirdi.

²⁻³Zalim hükümdarın fırtına kadar sert davranışlarıyla hırpalanmış ve işkencelerin güçlü dalgaları altında ezilmiş olduğu halde ölümsüzlüğün zafer limanına ulaşana kadar inancın dümenini hiçbir şekilde sağa sola çevirmedi.

⁴Ustaca yapılmış çok sayıda savaş araçlarıyla kuşatılmış hiçbir kent bu kutsal adam gibi dayanmış değildir. Kutsal yaşamı işkenceler ve germe aletleriyle tükendiği halde, kuşatmacıları adanmışlık kalkaniyle yendi.

⁵Atamız nliElazar aklını denize sarkan kayalık bir burun gibi tutarak duyguların azgın dalgalarını kırdı.

⁶Ey kâhiğe layık kâhin, yasaca kirli yemekleri yiyerek saygı ve paklıktan başka bir şeyi tanımayan kutsal dişlerini ve mideni kirletmedin, kutsallığını bozmadın.

⁷Ey tanrısal yaşamın filozofu, yasayla uyum içinde olan adam!

⁸Yasanın yöneticileri böyle olmalı, kendi kanları ve ölüm pahasına da olsa acının asil terleriyle yasayı korumalı!

⁹Sen babamız, görkemli dayanıklılığın ile yasaya olan bağlılığımızı pekiştirdin ve öv-düğün kutsallığı inkâr etmeyerek sözünü ettiğin tanrısal felsefeyi eylemlerinle inandırıcı kıldın.

¹⁰Ey işkencelerden daha güçlü ihtiyar, ey ateşten de alevli olgun adam, ey tutkulardan üstün kral Elazar!

¹¹⁻¹²Atamız Harun buhurdanını yanına alarak kalabalığın arasından koşup ateş saçan meleği nasıl yendiyse, Harun'un torunu Elazar da ateşte yanıp tükendiği halde aklını yitirmeyerek sağlam durdu.

¹³⁻¹⁴Bedeni yıpranmış ve dayanıksız, kasları gevşek, sinirleri güçsüz, yaşı ilerlemiş biri olduğu halde akıl aracılığıyla ruhunda gençleşerek İshak'inkine benzer bir akıl ile çok başlı germe aletini etkisiz kıldı.

¹⁵Ey kutsanmış yaşa gelen, ağarmış onurlu saçlara sahip ve yasaya uygun bir yaşantısı olan, ölümün sadık mührüyle yetkin kılınan adam!

¹⁶Dolayısıyla yaşlı bir adam kutsal yaşayışından dolayı işkenceleri ölüme dek hor gördüyse, adanmış aklın duygulardan daha üstün olduğu apaçık bir gerçektir.

¹⁷Bazıları belki, "Herkes yeterince sağgörülü bir akla sahip olmadığı için duygularına egemen olamıyor" diyebilir.

¹⁸Ancak yalnız tüm yüreğiyle inanca uyanlar benliğin tutkularına egemen olabilirler.

¹⁹Çünkü atalarımız İbrahim, İshak ve Yakup gibi onlar da Tanrı için öldüklerine değil, yaşadıklarına inanmaktadırlar.

²⁰Bu nedenle bazı insanların akıllarının eksikliğinden ötürü duyguları tarafından yönetilir gibi görünmeleri çelişkili bir durum değildir.

²¹⁻²²Felsefenin bütün ölçütlerine göre yaşayan, Tanrı'ya güvenen ve erdem uğruna her tür acıya katlanmanın kutsamasını bilen hangi insan Tanrı'ya olan bağlılığı aracılığıyla duyguların üstesinden gelemez?

²³Çünkü ancak bilge ve cesur olanlar duygularının efendileridir.

Yedi Kardeş Zalim Hükümdara Karşı Çıkıyor

8 Bu nedenle çok genç insanlar bile akla uygun bir felsefeyi içtenlikle uygulayarak çok acı veren işkence aletlerinin üstesinden gelebildiler.

²Çünkü zalim hükümdar yaşlı adamın yasaca kirli yiyeceği yemesini sağlamakta başarısız olup açıkça yenilgiye uğradıktan sonra, büyük bir öfkeyle diğer İbrani esirlerin getirilmesini, kirli yiyeceği yiyenlerin serbest bırakılmalarını, reddedenlere de daha acımasız bir biçimde işkence edilmesini buyurdu.

³Zalim hükümdar bu buyrukları verdikten sonra yakışıklı, alçakgönüllü, soylu ve her işte yetenekli yedi kardeş, yaşlı anneleri ile birlikte önüne getirildi.

⁴Zalim hükümdar onların annelerinin çevresinde bir koro gibi toplandığını görünce, onlardan memnun kaldı. Onların görünümü ve soyluluğundan etkilenerek onlara gülümseyip yaklaşmalarını istedi ve şöyle dedi:

⁵"Gençler, olumlu duygularla her birinizi takdir ediyorum ve sizin gibi kardeşlerin güzelliğine ve sayılarına saygı duyarım. Biraz önce işkence edilen yaşlı adamlarla aynı delice tutumu sergilememenizi önerir, sözümü dinlemenizi ve arkadaşılığımın yararlanmanızı öğütlerim.

⁶Buyruklarıma uymayanları cezalandırabildiğim gibi, bana uyanları ödüllendirebilirim de.

⁷Bana güvenin! Ulusunuzun atalardan kalan geleneksel yaşam biçiminden vazgeçerseniz hükümetimde yetkili konumlara sahip olursunuz.

⁸Grek yaşam biçimini benimseyip yaşamlarınızı değiştirin; böylece gençliğinizden zevk alırsınız.

⁹Ama söz dinlemeyerek beni öfkeliendirirseniz, beni korkunç cezalar ve işkencelerle her birinizi yok etmeye zorlayacaksınız.

¹⁰Bu nedenle kendi kendinize acıyın. Düşmanınız olan ben bile, gençliğinize ve yakışıklılığınıza acıyorum.

¹¹Söz dinlemezseniz işkence aleti üzerinde ölmenizden başka bir şeyin elinize geçmeyeceğini düşünmüyor musunuz?"

¹²Bunları söyledikten sonra korkup yasaca kirli yiyeceği yemek için ikna olsunlar diye işkence aletlerinin önlerine getirilmelerini buyurdu.

¹³Muhafızlar tekerlekleri, kemikleri yerinden çıkaran aletleri, bedeni gererek işkence yapan araçları, çengelleri, mancınıkları, kazanları, mangalları, parmağı sıkın aletleri, demir pençeleri, kısıkları ve körükleri önlerine koyduktan sonra zalim hükümdar konuşmayı sürdürdü:

¹⁴"Korkun gençler, çünkü inandığınız adalet, baskı altındayken işlediğiniz günahlar için merhametli olacaktır."

¹⁵Ama onun ikna etmeye çalışan sözlerini duyup korkunç aletleri gördükten sonra, yalnızca korkmamakla kalmadılar, ayrıca zalim hükümdara kendi felsefeleriyle karşı koyup onun zorbalığını sağlam mantıklarıyla hiçe saydılar.

¹⁶Diğer yandan, cesur ve yiğit olmasalardı neler söyleyebileceklerini bir düşünelim. Şöyle konuşmayacaklar mıydı?

¹⁷"Ne kadar zavallı ve akılsız! Bu kral sözünü dinlersek bize iyi davranılacağını söyleyerek bizi teşvik ettiğine göre,

¹⁸niye boş düşüncelerden zevk alalım ve bizi ölüme götürecek bir biçimde söz dinlemezlik edelim?

¹⁹Ey erkekler ve kardeşler, işkence aletlerinden korkup işkence tehditlerini iyice değerlendirerek bu boş düşüncelerden vazgeçmemiz ve bizi yok etmekle tehdit eden küstahça tutumdan kurtulmamız gerekmez mi?

²⁰Gençliğimize ve annemizin yaşına acıyalım.

²¹Söz dinlemezsek öleceğimizi ciddi bir şekilde düşünelim!

²²Ayrıca Tanrı'nın adaleti baskı altındayken kraldan korkmamızı bağışlayacaktır.

²³Bu güzel yaşamdan kendimizi yoksun edip bu zevkli dünyadan kendimizi niye koparalım?

²⁴Baskıya karşı koymayalım ve germe aleti üzerinde gerilmekten dolayı gereksiz bir gurur duymayalım.

²⁵Yasa bile işkence aletlerinden korktuğumuz için yok yere bizi ölüm cezasına çarptırmaz.

²⁶Kralın sözünü dinlediğimizde esenlikte yaşayabileceksek neden bu karşı koyma isteği bizi heyecanlandırıyor ve ölümümüze sebep olacak bu inatçılık hoşumuza gidiyor?"

²⁷Ama bu gençler, işkence görmek üzere oldukları halde, ne bu sözlerden birini söylediler ne de ciddi bir biçimde düşündüler.

²⁸Çünkü duyguları hor gördüler ve şiddetli acılara üstünlük sağladılar.

²⁹Böylece zalim hükümdar onlara yasaca kirli yiyeceği yemeleri yolunda yaptığı öneriyi bitirir bitirmez, hep bir ağızdan, tek bir düşünceden çıkmış gibi olan şu sözleri söylediler:

9 "Niye oyalanıyorsun, ey zalim hükümdar? Çünkü biz atalarımızın buyruklarını çiğnemektense ölmeyi yeğleriz.

²Yasaya ve öğütçümüz Musa'ya içtenlikle uymazsak açık bir şekilde atalarımızı utanca boğarız.

³Ey yasadışı olanı öneren zalim hükümdar, bize duyduğun nefretle kendimize acıdığımızdan çok bize acıma.

⁴Çünkü yasayı çiğnersek bize güvenlik sağlayacak olan bu merhameti, ölümden daha acı sayıyoruz.

⁵İşkenceyle bizi öldüreceğin tehditleriyle bizi korkutmaya çalışıyorsun. Biraz önce Elazar'ın sergilediği örnekten hiçbir şey öğrenmemiş gibisin.

⁶Ve eğer İbraniler'in ihtiyarları işkence gördüklerinde inançlarına bağlı kaldılsa, biz gençlerin de yaşlı öğretmenimizin üstesinden geldiği zorbaca işkenceleri hor görerek ölmemiz daha uygun olur.

⁷Bu nedenle, zalim hükümdar, bizi sına; eğer inancımızdan dolayı bizi öldürürsen, işkence ederek bize zarar verebileceğini sanma.

⁸Çünkü biz, bu zorlu acı ve dayanma aracılığıyla erdem ödülüne kavuşacak, uğruna acı çektiğimiz Tanrı'yla birlikte olacağız.

⁹Ama sen, bize karşı bu kana susamışlığından dolayı, haklı olarak Tanrı'nın adaletinin ateş ile verdiği sonsuz acıyı çekeceksin."

Birinci ve ikinci Kardeşlere İşkence Edilmesi

¹⁰Bunları söyledikten sonra, zalim hükümdar onlara yalnızca sözünü dinlemedikleri için kızmakla kalmadı, nankörlük ettiklerini düşündüğü için de öfkelenildi.

¹¹Kralın buyruğu uyarınca muhafızlar en büyük olanı öne getirerek mintanını çıkardıktan sonra ellerini ve kollarını yanlarına kayışla bağladılar.

¹²Kendileri yorulana dek onu kırbaçlarla döverek bir sonuç alamadıktan sonra, germe aleti üzerine yerleştirdiler.

¹³Soylu genç bunun üzerine gerildikten sonra, kolları ve bacakları eklemlerinden çıkarıldı.

¹⁴Her eklem çıkık durumdayken zalim hükümdarı kınayarak şöyle dedi:

¹⁵"Vahşi düşünceli, iğrenç ve zalim hükümdar, Tanrısal adaletin düşmanı, bir katil olduğum için ya da saygısız davrandığım için değil, Tanrı'nın yasasını koruduğum için beni böyle parçalıyorsun."

¹⁶Muhafızlar, "İşkenceden kurtulabilmek için yemeyi kabul et" dediklerinde,

¹⁷"İğrenç dalkavuklar sizi, germe aletiniz benim mantığımı boğacak kadar güçlü değildir" diye yanıtladı. Kollarımı kesebilir, bedenimi yakabilir, eklemlerimi çevirebilirsiniz;

¹⁸ama bu işkencelerin hepsinden geçerek sizi İbrani çocuklarının erdem konusunda yenilmez olduklarına ikna edeceğim."

¹⁹Bunları söylediği sırada, altında ateş yaktilar ve alevler yükselirken germe aletini daha da gerdiler.

²⁰Germe aleti tamamen kan ile kaplanıyor, kor yığınları pıhtılaşmış kan tarafından söndürölüyor, makinenin milinden et parçaları düşüyordu.

²¹Kemiklerini bağlayan kirişler çoktan kopmuş olduğu halde, İbrahim'e layık olan bu cesur genç inlemedi,

²²ama asil bir şekilde işkenceye dayandı, sanki ateş aracılığıyla ölümsüzlüğe dönüşmüştü.

²³"Kardeşlerim, beni örnek alın" dedi, "Mücadelemede görevinizi terk etmeyin ve cesur aile bağlarımızdan vazgeçmeyin.

²⁴İnanç uğruna kutsal ve soylu savaşı sürdürün. Bu şekilde atalarımızın Tanrısı ulusumuza merhamet eder ve lanetli zalim hükümdardan öç alır.

²⁵Bunu söyledikten sonra, aziz genç yaşamla bağını kopardı.

²⁶Herkes cesur ruhuna hayret ederken, muhafızlar onun bir küçüğünü getirdiler. Elleriine demir eldivenler giydikten sonra onu işkence makinesine ve mancınığa bağladılar.

²⁷İşkence etmeden önce ona yemek isteyip istemediğini sordular. Sonra bu soylunun kararını dinlediler.

²⁸⁻²⁹Bu parsa benzeyen canavarlar demir elleriyle eklemlerini kopardılar, bedenini çenesine kadar açtilar ve kafa derisini çıkardılar. Ama bu şiddetli acıya sabırla dayanarak, "Atalarımızın inancı uğruna her türlü ölüm ne tatlıdır!" dedi.

³⁰Zalim hükümdara, "İnanç uğruna dayanma gücümüzün küstah zorbalığınızı yenişini izlediğinizde, sana benden daha çok işkence edildiğini düşünmüyor musun?" dedi.

³¹Acılarımı erdemden doğan sevinç ile hafifletiyorum,

³²ama sen saygısızlıktan gelen tehditlerle işkence çekiyorsun. Ey iğrenç ve zalim hükümdar, Tanrı'nın gazabının yargısından kaçamayacaksın."

Üçüncü ve Dördüncü Kardeşlere İşkence Edilmesi

10 O da görkemli bir ölüme katlandıktan sonra, üçüncüsü getirildi ve birçokları yasaca kirli eti yiyerek kendini kurtarması için onu tekrar tekrar uyardılar.

²Ama o, "Bu ölenlerin babasının benim de babam olduğunu, aynı annenin beni doğurduğunu, aynı öğretişlerle yetiştirdiğimi bilmiyor musunuz?" diye bağırdı.

³"Beni ağabeylerime bağlayan soylu kan bağıını inkâr etmeyeceğim.

(⁴Eğer işkence edecek başka aletiniz varsa onu da bedenime uygulayın; ama isterseniz de canıma dokunamazsınız.)"

⁵Bu adamın yürekliliğinden ötürü öfkelenip aletleriyle ellerini ve ayaklarını yerinden çıkardılar, kollarını ve bacaklarını oyuklarından çıkararak onu parçaladılar.

⁶Parmaklarını, kollarını, dirseklerini kırdılar.

⁷Herhangi bir şekilde ruhunu kıramadıkları için, aletlerini bıraktılar ve İskitler'in de yaptıkları gibi tırnaklarıyla kafa derisini çıkardılar.

⁸Hemen germe aletine getirdiler; omurga kemikleri yerlerinden oynarken o da kendi parçalanmış bedenini ve iç organlarından akan kanı gördü.

⁹⁻¹¹Ölmek üzereyken, "Ey iğrenç ve zalim hükümdar, biz dindar eğitimimiz ve erdemimizden dolayı acı çekiyoruz, ama sen saygısızlık ve kana susamışlığından dolayı sonsuz acılar çekeceksin" dedi.

¹²O da ağabeylerine yaraşır bir biçimde öldükten sonra, dördüncüsünü içeriye sürükleyip şöyle dediler:

¹³"Sana gelince, ağabeylerinin deliliğine kapılma, kralın sözünü dinle ve kendini kurtar."

¹⁴Ama o onlara, "Beni korkutacak kadar sıcak ateşiniz yoktur" dedi,

¹⁵"Hayır, ağabeylerimin kutsanmış ölümleri, zalim hükümdarın sonsuza dek yok olması ve dindar olanların sonsuz yaşamı adına söylüyorum ki, soylu aile bağlarımızı yadsımayacağım.

¹⁶Yeni işkenceler icat et, ey zalim hükümdar, öyle ki biraz önce işkence edilenlerin kardeşi olduğumu öğrenebilesiniz."

¹⁷Bunu duyduktan sonra, kana susamış, katil ve iğrenç Antiyokus adamın dilinin kesilmesini buyurdu.

¹⁸Ama o, "Konuşmayı sağlayan organımı yok etseniz bile, Tanrı dilsizleri duyuyor" dedi,

¹⁹"İşte, benim dilim; onu kesip atın, çünkü yine de aklımı dilsiz kılamayacaksınız.

²⁰Tanrı uğruna bedenimizin her organının parçalanmasını sevinçle karşılıyoruz.

²¹Tanrı sizi tez günde ziyaret edecek, çünkü siz Tanrı'yı öven ilahilerin ezgilerini söylemiş bir dili kesiyorsunuz."

Beşinci ve Altıncı Kardeşlere İşkence Edilmesi

11 ¹⁻²O da merhametsizce işkence edildikten sonra öldüğünde, beşincisi ayağa fırlayıp, "Ey zalim hükümdar, ben erdem uğruna işkence edilmeyi reddetmeyeceğim" dedi.

³"Kendi isteğimle geldim, öyle ki beni öldürerek daha çok suç işlediğin için göksel adaletin verdiği cezayı göresin.

⁴Ey erdemden nefret eden, insanlıktan nefret eden, yaptıklarımızın hangisi için bu şekilde bizi yok ediyorsun?

⁵Her şeyi Yaratana saygı gösterdiğimiz ve onun erdemli yasasına göre yaşadığımız için mi?

⁶Bu davranışlar işkenceyi değil, onurlandırılmayı hak eder.

⁷ İnsan duygularını anlamış olsaydın ve Tanrı'nın sağlayacağı kurtuluşu umut etseydin.

⁸Ama görünen o ki, sen Tanrı'ya yabancı ve O'na hizmet edenlere düşman birisin."

⁹Bunları söylerken, muhafızlar onu bağlayıp mancınığa kadar sürüklediler.

¹⁰Onu diz üstü bağladılar ve demir prangalar takarak sırtını germe aletinin kısıksına kadar büktiler, öyle ki arkaya doğru akrep gibi tamamen kıvrılmıştı ve bütün organları yerinden oynamıştı.

¹¹Bu durumda, bedensel acılar içinde güçlükle nefes alarak,

¹²"Zalim hükümdar, bana istemeden büyük iyilikte bulunuyorsun, çünkü bu asil acılar aracılığıyla yasa için dayanma gücümüzü göstermek için olanak tanıyorsun" dedi.

¹³O da öldükten sonra daha çocuk yaştaki altıncısı içeri alındı. Zalim hükümdar onun yasaca kirli yiyeceği yiyip serbest bırakılmaya istekli olup olmadığını sorduğunda o,

¹⁴"Ben ağabeylerimden daha genç olabilirim, ama akılda onlarla eşitim" dedi,

¹⁵"Bu amaç için doğup eğitildiğimize göre, aynı ilkeler için ölmemiz uygun olur.

¹⁶Kirli yemeği yemediğim için bana işkence etmek niyetindeyseniz, işkence etmeyi sürdürün!"

¹⁷Bunu söyledikten sonra onu germe aletine götürdüler.

¹⁸Dikkatlice aletin üzerinde onu sımsıkı gerdiler, beli kırıldı ve alttan kavruldu.

¹⁹Ateşte ısıtılmış keskin şişler sırtına saplandı ve iç organlarının içeriden yakılması için göğsü delindi.

²⁰İşkence edilirken o, "Kutsallığa yaraşan bu mücadele, çok sayıda kardeşimizin inanç uğruna acı çekme alanına çağrıldığımız ve yenilmediğimiz bir mücadele oldu" dedi.

²¹Çünkü dinsel bilgi, ey zalim hükümdar, yenilmezdir.

²²Ben de, soyluluk ile donanmış olarak, ağabeylerimle birlikte öleceğim.

²³Ben üzerine büyük bir öç alıcı getireceğim, sen ki gerçekten inananların düşmanı oluyor ve işkenceler geliştiriyorsun.

²⁴Biz altı kardeş zorbalığınızı felç ettik.

²⁵Ne düşüncemizi değiştirmemiz konusunda bizi ikna edebildiğin ne de bizi kirli yemekleri yemeye zorlayabildiğine göre, bu senin yenildiğin anlamına gelmiyor mu?

²⁶Bizim için ateşin soğuk, mancınıkların acısız ve şiddetin güçsüzdür.

²⁷Çünkü bir zalimin muhafızları değil, Tanrının yasası bize egemendir; bu nedenle yenilmemiş olarak akla sıkı sıkıya tutunuyoruz.

Yedinci Kardeşe İşkence Edilmesi

12 O da, kazana atıldıktan sonra kutsanmış bir ölüme kavuştuğunda, yedincisi ve en küçüğü öne geldi.

²Zalim hükümdar diğer kardeşler tarafından şiddetli bir biçimde kınanmış olmasına karşın, bu çocuğu kelepçelerde görünce ona çok acıdı. Onun yaklaşmasını işaret edip onu ikna etmeye çalışarak şöyle dedi:

³"Kardeşlerinin aptallığının sonucunu görüyorsun. Söz dinlemedikleri için acılar içinde öldüler.

⁴Sen de, söz dinlemezsen kötü bir şekilde işkence edilerek zamanını doldurmadan öleceksin,

⁵ama ikna olursan arkadaşım olup krallığın yönetiminde bir önder olursun."

⁶Onu böylece ikna etmeye çalıştıktan sonra, bu kadar çok oğlunu yitiren bu anneye merhamet göstermek, kalan oğlunu söz dinleyerek kendisini kurtarmaya ikna etmesi için çocuğun annesini çağırdı.

⁷Ama biraz sonra anlatacağımız gibi annesi İbrani dilinde öğüt verdikten sonra

⁸çocuk, "Beni bırakın, kral ve yanındaki bütün arkadaşlarıyla konuşayım" dedi.

⁹Çocuğun bu sözlerine çok sevinerek onu hemen bıraktılar.

¹⁰Çocuk en yakın kazana koşarak,

¹¹"Seni Tanrı tanımaz zalim hükümdar, bütün kötü insanların en saygısız, krallığın da dahil olmak üzere Tanrı'dan iyi şeyler aldığı halde, O'nun kullarını öldürmekten ve inancına bağlılıkla davrananlara germe aleti üzerinde işkence etmekten utanmadın mı?

¹²Bu nedenle, adalet sizin için şiddetli ve sonsuz ateşi, işkenceleri hazırlamıştır. Bunlar zamanın sonuna kadar sizi bırakmayacaktır.

¹³Sen en vahşi canavar, bir insan olarak senin gibi duygulara sahip olup seninle aynı maddelerden yaratılan bu insanların dillerini kesip onlara bu şekilde zulmetmek ve işkence etmekten utanmadın mı?

¹⁴Onlar asil ölümleriyle Tanrı'ya karşı olan görevlerini kesin olarak yerine getirdiler, ama sen, erdem için mücadele edenleri nedensiz öldürdüğün için hüngür hüngür ağlayacaksın."

¹⁵Artık kendisi de ölmek üzere olduğu için şöyle dedi:

¹⁶"Ağabeylerimin üstün örneğini terk etmeyeceğim.

¹⁷Ben ulusumuza merhamet etmesi için atalarımızın Tanrısı'na yalvarıyorum;

¹⁸ama O senden yaşadığın sürece ve öldükten sonra da öğ alacaktır."

¹⁹Bu lanetleri dile getirdikten sonra, kendini kazanlara atarak yaşamına son verdi.

Yedilerde Aklın Egemen Olması

13 Yedi kardeş ölüme kadar acı çekmeyi hor gördüklerine göre, herkes adanmış bir aklın duygulara egemen olduğunu kabul etmelidir.

²Çünkü eğer duygularına köle olup yasaca kirli yemeği yeseydiler, bu duygular tarafından yenildiklerini söyleyebilirdik.

³Fakat öyle olmadı. Bunun yerine Tanrı'nın önünde övgüye değer akıl aracılığıyla duygulara üstün geldiler.

⁴Aklın üstünlüğünün değeri bilinmelidir, çünkü bu kardeşler hem duygulara, hem de acılara egemendiler.

⁵Bunların ateşli acılara karşın vazgeçemedikleri ortadayken sağlam aklın duygulara egemen olduğunu kim yadsıyabilir?

⁶Çünkü limanların önünde duran dalgakıran kuleleri tehdit eden dalgaları tutarak içeriye girenler için nasıl sakin sular sağlarsa,

⁷gençlerin yedi kuleli sağlam akılları da dinin limanını güçlendirerek duyguların fırtınasını öylece dindirdi.

⁸⁻¹⁰Kutsal bir din korusu oluşturup, "Kardeşler, yasanın uğruna kardeşler gibi ölelim; Asur'da aynı ocak sınamasını hor gören üç genci örnek alalım. Dindarlığımızı gösterdiğimizde korkak olmayalım" diyerek birbirlerini yüreklendirdiler.

¹¹Birisi, "Cesaret, kardeş" dediğinde, başkası "Soylu bir şekilde dayan" dedi.

¹²Bir başkası da, "Nereden geldiğinizi ve İshak'ın, babası tarafından din uğruna öldürülmek üzere kendini nasıl teslim ettiğini anımsayın" diyerek onları yüreklendirdi.

¹³Her biri birbirlerine bakarak, sevinçli olup yılmayarak, "Bütün yüreğimizle kendimizi bu yaşamı bize veren Tanrı'ya adayalım" dediler, "Bedenlerimizi yasanın desteği olarak kullanalım.

¹⁴Bizi öldürdüğünü sanandan korkmayalım.

¹⁵Çünkü canın savaşımı büyüktür ve Tanrı'nın buyruğunu çiğneyenlerin önünde duran sonsuz şiddetli acının da tehlikesi büyüktür.

¹⁶Bu nedenle dinsel akıl olan özdenetimin bütün silahlarını kuşanalım.

¹⁷Çünkü ölürsek, İbrahim, İshak ve Yakup bizi içeri alacak ve bütün atalarımız bizi övecek."

¹⁸Geri kalanlar, ölüme sürüklenen her bir kardeşe şöyle dediler: "Bizi ya da bizden önce ölen kardeşleri utandırma, kardeş."

¹⁹Ailenin sevgi bağları konusunda bilgisiz değilsin. Kutsal ve bilge Tanrı'nın lütfu bu bağları ana rahmine yerleştirerek atalar aracılığıyla sonraki kuşaklara aktardı.

²⁰Ana rahminde her kardeş aynı zaman dilimini geçirdi ve aynı zaman süresi içerisinde biçim aldılar. Aynı kan ve aynı yaşam aracılığıyla gün ışığına çıkarıldılar.

²¹Eşit bir gebelik süresinden sonra doğduklarında, aynı pınarlardan süt içtiler. Bu tür kucaklamalardan kardeşçe seven canlar besin alırlar.

²²Bu ortak beslenme ve günlük arkadaşlık aracılığıyla, hem genel eğitim hem de Tanrı'nın yasası konusunda terbiye edilmemiz aracılığıyla güçlenirler.

²³Bu nedenle, birliktelik ve kardeş sevgisi sağlandıktan sonra, bu kardeşler birbirine daha da destek oldular.

²⁴Aynı yasa tarafından eğitildikleri, aynı erdemler konusunda öğretiltikleri, doğru yaşama ilişkin ilkeleri aldıkları için, birbirlerini daha da sevdiler.

²⁵Soylu olmak için gösterdikleri ortak çaba birbirlerine karşı iyi niyetlerini ve birlikteliklerini güçlendirdi.

²⁶Çünkü inancın yardımıyla kardeş sevgisini daha da alevlendirebildiler.

²⁷Ama doğa, arkadaşlık ve erdemli alışkanlıklar aile bireyleri arasındaki sevgi bağlarını güçlendirmesine karşın, geri kalanlar, kardeşlerine eziyet edildiğini ve işkence gördüklerini izlediklerinde, yalnızca inançları uğruna dayandılar.

14 Ayrıca, işkenceyi reddetmemeleri için birbirlerini yüreklendirdiler, öyle ki şiddetli acıları hor görmekle kalmayıp kardeş sevgisinin duygusunda yetkinleştiler.

²Ey akıl, krallardan daha saltanatlı, özgürlerden daha özgür!

³Ey yedi kardeşin inanç uğruna olan kutsal ve uyumlu birliği!

⁴Yedi gençten hiçbiri korkakça davranıp ölmekten çekinmedi,

⁵ama hepsi, sonsuz yaşama giden yarışta koşar gibi işkenceli bir ölüme gitmek üzere acele ettiler.

⁶Eller ve ayaklar nasıl aklın yönlendirişiyse uyum içinde hareket ettirilirse, bu kutsal gençler de aynı şekilde ölümsüz bir bağlılık ruhuyla hareket ettirilerek akıl uğruna ölmeye razı oldular.

⁷Ey çok kutsal yediler, uyum kardeşleri! Yaratılışın yedi günü bir koro dansıyla inancın çevresinde nasıl dönerse,

⁸bu gençler de bir koro oluşturarak işkencenin yedi katlı korkusunu çevreleyerek onu etkisiz kıldılar.

⁹Şimdi bile biz, bu genç adamların çektiği acıları duyduğumuzda titreriz. Onlar olup bitenleri yalnızca görmediler; açık tehdit sözlerini duymakla kalmadılar; onlar acılara, hatta şiddetli ateşin getirdiği acılara da sabırla katlandılar.

¹⁰Bundan daha çok ne acı verebilir ki? Çünkü şiddetli ve çabucak yakan bir ateşin gücü onların bedenlerini hemen yok etti.

Yedilerin Annesi

¹¹İşkence gördüklerinde doğru aklın bu adamların üzerinde tam olarak egemen olmasına şaşırmanın, çünkü kadının zihni çok daha çeşitli acılar çekti.

¹²Çünkü yedi genç adamın annesi her bir çocuğunun işkence görmesine katlandı.

¹³Bir annenin çocuklarına karşı olan sevgisinin ne kadar karmaşık olduğunu gözlemleyin. Bu sevgi onun benliğinin derinliklerindeki bir duygudan kaynaklanır.

¹⁴Bırakın insanları, düşünmeyen hayvanlar bile yavrularını kayırır ve ana baba olarak onlara sevgi duyarlar.

¹⁵Örneğin, vahşi olmayan kuşlar damlarda yuva yaparak yavrularını korurlar.

¹⁶Diğerleri ise tehlikeli kanyonlarda, oyuklarda ve ağaçların tepelerinde yavrularını doğurup düşmanlarını kovarlar.

¹⁷Düşmanı kovamıyorlarsa çevresinde uçarak yavrularını korumak için ellerinden geleni yaparlar. Sevginin acısıyla öterek uyarmaya çalışırlar.

¹⁸⁻¹⁹Arılar bile bal peteği yapma zamanı gelince düşmanlara karşı kendilerini korurlar. Bir demir iğne kullanır gibi kovanlarına yaklaşanı sokarlar ve ölüme kadar bile savunurlar. Ama çocuğa duyulan şefkati anlatmak için niye akıl yürütemeyen hayvanları örnek olarak kullanmak gerekli olsun ki?

²⁰Yine de bu gençlerin annesinin, çocuklarına duyduğu şefkat onu caydırmadı. O İbrahim ile aynı düşüncedeydi.

15 Ey duygulara egemen olan çocukların akli! Ey anne için çocuklarından daha değerli olan inanç!

²Bu annenin önünde iki yol vardı: İnanç yolu ya da zalim kralın söz verdiği gibi, bir süreliğine yedi oğlunu korumanın yolu.

³O inancı daha çok sevdi; Tanrı'nın söz verdiği göre sonsuz yaşama kavuşmak üzere onları koruyan inancı tercih etti.

⁴Çocuklarını seven anne babaların duygularını nasıl anlatabilirim? Küçük bir çocuğun kişiliği üzerinde hem akıl hem de biçim olarak harika bir benzerliği yüklüyoruz. Bu anneler için özellikle geçerlidir, çünkü doğum sancıları çektikleri için babalara göre yavrularına daha derin bir şefkat duyarlar.

⁵ Anneler daha zayıf olduğu ve birçok çocuk doğurdukları göz önünde tutulursa, onlar çocuklarına daha bağlıdırlar.

⁶Yedi oğlu olan bu anne, diğer bütün annelerden çok kendi çocuklarını sevdi. Yedi hamileliği boyunca kendi yüreğinde onlara karşı şefkatli bir sevgi besledi.

⁷Her biri için çok sancı çektiğinden dolayı onlara çok şefkat duydu.

⁸Buna karşın Tanrı'dan korktuğu için çocuklarının geçici bir süre güvende olmasını değersiz gördü.

⁹Bundan da öte, oğullarının soyluluğunu ve yasaya bağlılıkla uyduklarını gördüğü için onlara karşı yüreği daha da duyarlıydı.

¹⁰Çünkü onlar doğru, özdenetimli, cesur ve yüksek ruhlu, kardeşlerini seven erkeklerdi; kuralları yerine getirerek ölüm pahasına da olsa annelerinin sözünü dinlediler,

¹¹Bununla birlikte, çocuklarına duyduğu sevgiden dolayı annelerinin onlara acıması için bu kadar çok etken olduğu halde, bu zorlu işkenceler hiçbirinin aklını gelecek kadar güçlü değildi.

¹²Ama anneleri her çocuğu teker teker inanç uğruna ölüme gitmeye teşvik etti.

¹³Ey ana baba sevgisinin kutsal doğası ve şefkati! Ey ana babanın yavrularına karşı özlemi! Ey anaların yavrularını besleyen ve yılmayan acısı!

¹⁴Bu anne, onlara tek tek işkence edildiğini ve yakıldıklarını görmesine karşın, inancı sayesinde tutumunu değiştirmede.

¹⁵Çocuklarının etinin ateş tarafından tüketildiğini, el ve ayak parmaklarının yerlere saçıldığını, başlarındaki etin çenelerine dek maske gibi açıldığını gördü.

¹⁶Onlar için çektiği doğum sancılarında daha acı sancılar tarafından sınanan ey anne!

¹⁷Ey tek başına böylesine eksiksiz bağlılığı doğuran kadın!

¹⁸Ne birincisi son nefesini aldığı anda, ne ikincisi büyük acılar içinde sana acıklı bir biçimde baktığında, ne de üçüncüsü öldüğünde geri döndün.

¹⁹Ne aynı büyük acılarla cesaretle yüzleşen her birinin gözlerine baktığında, ne de burun deliklerinde ölümün yaklaşmasının işaretlerini gördüğünde ağladın.

²⁰Çocukların etinin diğer çocuklarının eti üzerinde yakıldığını, eller üzerinde kesilmiş ellerini, başlar üzerinde derisi yüzülen başlarını, diğer cesetler üzerine düşen cesetlerini ve bu işkenceleri izleyenlerle dolu bu yeri gördüğünde ağlamadın.

²¹İşiten insanlar için, ne en güzel söylenen ezgiler ne de kuğuların şarkıları, bu çocukların işkencede annelerine seslenmelerinden daha dikkat çekici olamazdı.

²²Oğullarına tekerlek üzerinde ve sıcak şişlerle işkence edildiğinde ne kadar çok ve ne kadar büyük sancılar çekti!

²³Ama dinsel akıl bu duygular içerisinde ona bir erkeğin yürekliliğini vererek, kendi ana sevgisini önemsememesi için güçlendirdi.

²⁴Yedi çocuğun yok oluşuna ve ustalıkla gerçekleştirilen çeşitli işkencelere tanık olduğu halde, bu soylu anne Tanrı'ya inancı sayesinde hiçbirini önemsemedi.

²⁵Kendi yüreğindeki konsey odasında büyük savunucuyu gördü -doğa, aile, ana baba sevgisi ve çocuklarının işkence görmesi-.

²⁶Bu anne elinde iki oy pusulası tuttu, birisi ölüm için, diğeri de çocuklarının kurtuluşu için.

²⁷Yedi oğlunu kısa bir süre için koruyabilecek kurtuluşu onaylamadı,

²⁸ama Tanrı'dan korkan İbrahim'in kızı olarak onun dayanma gücünü anımsadı.

²⁹Ey yasayı haklı çıkaran ulusun annesi! Ey dinin savunucusu, yarışın ödülünü yüreğinde götüren!

³⁰Ey katlanış konusunda erkeklerden daha soylu olan, dayanmada adamlardan daha yürekli olan!

³¹Tıpkı Nuh'un gemisinin evrensel tufanda dünyayı taşıyarak dalgalara güçle dayanması gibi,

³²sen de, ey yasanın koruyucusu, her yandan duygularının seli ve şiddetli rüzgarlara benzer etkilerle oğullarının işkence edilmesine soylu bir şekilde dayanıp dine saldıran kış fırtınalarına sarsılmadan karşı koydun.

16 Eğer yaşlanmış ve yedi oğlu olan bir kadın çocuklarının işkence edilerek öldürüldüğünü görmeye dayanabiliyorsa, dinsel aklın duygulara egemen olduğu kabul edilmelidir.

²Böylece yalnız erkeklerin duygulara egemen olabildiklerini göstermekle kalmadım, bir kadının da en şiddetli işkenceleri hor gördüğünü de gösterdim.

³Onun alevlenmiş doğal anne sevgisiyle yedi oğluna böyle çeşitli şekillerde işkence edildiğini görmesi yanında, Daniel'in çevresindeki aslanlar bu kadar vahşi, Mişael'in atıldığı ateşli ocak bu denli sıcak değildi.

⁴Ama bu anne dinsel akıl sayesinde bu kadar yoğun ve büyük duyguları söndürebildi.

⁵Bunu da değerlendirin: Bu kadın, bir anne olduğu halde yılsaydı, onlar için yas tutardı ve belki şöyle derdi:

⁶"Ne kadar zavallıyım ve çok kez mutsuz oldum! Yedi çocuk doğurduktan sonra, şimdi çocuksuz bir anneyim!

⁷Ey boşuna olan yedi doğum, yedi yararsız hamilelik, meyvesiz beslemeler ve zavallı emzirmeler!

⁸Boşuna, oğullarım, sizin için birçok doğum sancılarının yanında onlardan daha acı olan kaygıları sizi büyütürken çektim.

⁹Vah bana, benim çocuklarım, bazılarınız bekar, bazılarınız evli olup çocuksuzsunuz. Ne çocuklarınızı ne de 'büyükanne' diye çağrılmanın mutluluğunu göreceğim.

¹⁰Vah bana, benim bu kadar çok ve bu kadar güzel çocuklarım vardı, şimdiyse dulum, yalnızım ve çok kederliyim.

¹¹Ayrıca ben öldüğümde, oğullarımdan hiç biri beni gömmeyecek."

¹²Ama bu kutsal ve Tanrı'dan korkan anne ne böyle bir ağıt yaktı, ne onları ölümden caydırdı, ne de öldüklerinde kederlendi.

¹³Bunun tersine, kararlı bir zihinle oğullarının hepsini ölümsüzlüğe doğurup inanç uğruna ölmeleri için yalvararak onları teşvik etti.

¹⁴Ey anne, dinin amaçları için savaşılan Tanrı askeri, ihtiyar kadın! Sebat göstererek zalim bir hükümdarı bile yenerek, sözde ve davranışta kendinin erkekten daha güçlü olduğunu kanıtladın.

¹⁵Çünkü sen ve oğulların birlikte tutuklandığınızda, Elazar'a işkence edilmesini ayakta izlerken İbrani dilinde oğullarına şöyle dedin:

¹⁶"Oğullarım, ulus için tanık olmak üzere asil bir mücadeleye çağrıldınız. Atalarımızın yasası için gayretle savaşın.

¹⁷Çünkü eğer yaşlı bir adam din uğruna bu kadar büyük acılara dayanırsa, sizin genç adamlar olarak işkencelerden korkmanız utanç verici olur.

¹⁸Tanrı'nın sayesinde dünyadan bir payınız olup yaşamdan zevk aldığınızı

¹⁹ve bu nedenle her acıya Tanrı'nın uğruna dayanmanız gerektiğini anımsayın.

²⁰Atamız İbrahim de O'nun uğruna ulusumuzun atası olan oğlu İshak'ı kurban olarak sunmak için gayretliydi; İshak da babasının elindeki bıçağın üzerine eğildiğini gördüğü zaman korkup çekilmedi.

²¹Doğru biri olan Daniel aslanlara ve Hananya, Azarya ve Mişael ateşli ocağa atıldığında, Tanrı'nın uğruna dayandılar.

²²Siz de Tanrı'ya aynı şekilde iman edip kederlenmemelisiniz.

²³Dindar bilgiye sahip insanların acıya dayanmamaları mantıksızlık olur."

²⁴Yedi oğlu olan bu anne her oğlunu bu sözlerle Tanrı'nın buyruğunu çiğnemektense ölmeye teşvik ederek ikna etti.

²⁵Onlar ayrıca Tanrı uğruna ölenlerin İbrahim, İshak, Yakup ve bütün atalar gibi Tanrı için yaşadıklarını biliyorlardı.

17 Bazı muhafızlar onun da yakalanıp öldürülmek üzereyken, kimse bedenine dokunmasın diye kendini ateşe attığını söylediler.

²Ey anne, yedi oğulunla zalim hükümdarın şiddetini etkisizleştirip kötü tasarılarını boşa çıkararak imanının cesaretini gösterdin!

³Oğulların bir sütuncasına, sen de onların üzerlerine oturan çatı gibi, işkencelerin depremine karşı sabit ve sarsılmaz bir biçimde durdun.

⁴Ey kutsal aklı olan anne, yüreklen ve Tanrı'ya olan dayanıklı ümidini değişmez kıl.

⁵Gökyüzündeki ay, yıldızlarla birlikte, senin kadar saygıdeğer durmuyor. Sen ki, yedi oğlun için dindarlığa giden yolu aydınlattın, sen Tanrı'nın önünde onurunla ve oğullarınla birlikte göklerde sabit duruyorsun.

⁶Çünkü senin çocukların baba İbrahim'in gerçek torunlarıydı.

Şehit Olmalarının Etkisi

⁷Sizin dininizin tarihini bir ressamın boyadığı gibi betimlemek olanaklı olsaydı, bunu ilk olarak görenler, inanç uğruna ölürken birçok işkenceyi çeken yedi çocuğun annesini gördüğünde titremez miydiler?

⁸Gerçekten, bu sözleri mezarlar üzerinde, ulusumuzun halkı için bir anımsatıcı olarak yazmak yerinde olurdu:

⁹"İbraniler'in yaşam biçimini yok etmek isteyen zalim hükümdarın şiddeti yüzünden, burada yaşlı bir kâhin, yaşlı bir kadın ve yedi oğlu yatıyor.

¹⁰Onlar uluslarını haklı çıkardılar; Tanrı'ya güvenip işkence çekerek ölüme bile gittiler."

¹¹Doğrusu tanrısal bir mücadeleye girdiler.

¹²Çünkü o gün erdem onları ödüllendirdi ve dayanmalarını sınavı. Onların ödülü, sonsuz yaşamdaki ölümsüzlük oldu.

¹³Birinci yarışçı Elazar'dı. Yedi oğlu olan anne de yarışa katıldı. Kardeşler de yarıştılar.

¹⁴Zalim hükümdar onların rakibiydi, dünya ve insan ırkı ise izleyiciler.

¹⁵Tanrı saygısı zaferliydi ve tacını kendi yarışçılarına verdi.

¹⁶Tanrısal hüküm için yarışanlara kim hayran kalmadı? Kim şaşırmadı?

¹⁷Zalim hükümdarın kendisi, bütün konseyiyle birlikte dayanıklılıklarına hayran kaldı.

¹⁸Bu dayanıklılık yüzünden de Tanrı'nın tahtının önünde duruyor, sonsuz kutsamalarla dolu yaşamı sürüyorlar.

¹⁹Çünkü Musa, "Senin ellerinin altındaki herkes kutsal kılınır" demişti.

²⁰Öyleyse Tanrı uğruna adanmış bu kişiler yalnızca bu onur ile onurlandırılmadılar. Ayrıca, onlar sayesinde düşmanlarımızın ulusumuza egemen olamaması,

²¹zalim hükümdarın cezalandırılması ve yurdumuzun arınması için de onurlandırıldılar. Onlar ulusumuzun günahları için sanki birer fide oldular.

²²Bağlılıkla davranan bu kişilerin kanı ve aklayan bir kurban olarak ölümleri aracılığıyla, Tanrı'nın lütfu, daha önce kötü davranışlarla karşılaşan İsrail'i korudu.

²³Çünkü zalim hükümdar Antiyokus, işkence altındaki dayanıklılıklarını ve yüreklilikle davranmalarını sağlayan erdemlerini gördüğünde, kendi askerlerine onların bir dayanıklılık örneği olduğunu duyurdu.

²⁴Bu da piyade savaşı ve kuşatma için onları yürekli ve korkusuz kıldı ve bütün düşmanlarını yenip ülkelerini ele geçirdi.

18 Ey İsrail çocukları, İbrahim soyunun torunları, bu yasayı yerine getirin ve her yönden dindarlığı uygulayın.

²Dinsel aklın bütün duygulara egemen olduğunu, yalnızca içsel acılara değil dışsal acılara da egemen olduğunu bilin.

³Bu nedenle din uğruna acı çekmekle bedenlerini teslim edenlere yalnız ölümlü insanlar hayran kalmadı, ayrıca Tanrı'nın mirasından pay almaya da layık sayıldılar.

⁴Onlar aracılığıyla ulus esenliğe kavuştu. Yasayı yerine getirmek konusunda yurttta uyanış başlatarak düşmanı yıkıma uğrattılar.

⁵Zalim hükümdar Antiyokus hem dünyada cezalandırıldı, hem de ölümünden sonra sıkıntı çekiyor. İsraililer'i hiçbir biçimde putperestliğe ve atalarının geleneklerini bırakmaya zorlayamadığı için Yeruslaim'den ayrılıp Persler'e saldırdı.

Annenin Çocuklarına Söylevi

⁶Yedi oğlu olan anne bu ilkeleri de çocuklarına açıkladı:

⁷"Ben bakireydim ve babamın evinden çıkmadım; kadının yaratıldığı kaburgayı korudum.

⁸Kimse beni çöl ovasında baştan çıkarmadı; o yok edici, hileci yılan da bakireliğimin paklığını lekelemedi.

⁹Olgunluk dönemimde kocamla kaldım; bu oğullar büyüdüklerinde onların babası öldü. O mutlu bir adamdı, yaşamını iyi çocuklarıyla geçirdi ve yas tutmanın kederini yaşamadı.

¹⁰Sizinle hâlâ birlikteyken, size yasayı ve peygamberleri öğretti.

¹¹Size Kayin tarafından öldürülen Habil'e, yakılma kurbanı olarak sunulan İshak'a ve hapse giren Yusuf a ilişkin yazıları okudu.

¹²Size Pinehas'ın gayretini, Hananya, Azarya ve Mişael'in ateşe girdiğini anlattı.

¹³Aslanların inine giren Daniel'i övüp onu kutsadı.

¹⁴Size Yeşayanın 'Ateşin içinde yürürken yanmayacaksın' diyen yazısını anımsattı.

¹⁵Doğrunun dertleri çoktur' diyen Mezmurlar'ı yazan Davut'un ezgilerini söyledi.

¹⁶Bilgelik yaşam ağacıdır ona sarılanlara' diye yazılmış olan Süleyman'ın özdeyişini yineledi.

¹⁷Hezekiel'in 'Bu kuru kemikler canlanabilir mi?' sorusunu dođruladı.

¹⁸⁻¹⁹Musa'nın, 'Öldüren de yaşatan da benim; senin ömrün ve günlerinin sayısı bu kadar' diye yazılı olan ezgisini öğretmeyi unutmadı.

²⁰Grekler'in o acı ve zalim hükümdarının ateşini ateşle söndürdüğü gün hem acıydı, hem de acı değildi. Merhametsiz kazanlarında, kızgın öfkesiyle İbrahim kızının yedi oğlu mancınığa götürölüp başka işkenceler için geri getirildi.

²¹Gözbebeklerinin içini oydu, dillerini kesti ve çeşitli işkencelerle onları öldürdü.

²²Bu suçlar için Tanrısal adalet o zalim hükümdarı kovaladı ve kovalamaya devam edecek.

²³Ama İbrahim'in oğulları, zaferli anneleriyle birlikte ataların topluluğuna katıldılar ve Tanrı'dan pak ve ölümsüz canlar aldılar.

²⁴Tanrı'ya sonsuza dek yücelik olsun. Amin.